

Sygn. akt I ACa 405/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 października 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Piotr Wójtowicz
Sędziowie :	SA Ewa Jastrzębska (spr.) SA Ewa Tkocz
Protokolant :	Małgorzata Korszun

po rozpoznaniu w dniu 25 października 2013 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa M. K.

przeciwko Skarbowi Państwa -Dyrektorowi Izby Celnej w (...)

o nakazanie i zapłatę

na skutek apelacji obu stron

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 13 stycznia 2012 r., sygn. akt II C 76/11,

1) zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 2. o tyle, że zasądzoną w punkcie 1. kwotę podwyższa z 1 500 złotych do 10 000 (dziesięciu tysięcy) złotych oraz w punktach 4. i 5. w ten sposób, że zasądza od pozwanego Skarbu Państwa-Dyrektora Izby Celnej w (...) na rzecz powoda 3 394,80 (trzy tysiące trzysta dziewięćdziesiąt cztery i 80/100) złotych, w tym podatek od towarów i usług w wysokości 634,80 (sześćset trzydzieści cztery i 80/100) złote, tytułem zastępstwa procesowego oraz 361 (trzysta sześćdziesiąt jeden) złotych tytułem zwrotu wydatków;

2) oddala apelację powoda w pozostałej części;

3) oddala apelację pozwanego;

4) zasądza od pozwanego Skarbu Państwa-Dyrektora Izby Celnej w (...) na rzecz powoda 2 546,10 (dwa tysiące pięćset czterdzieści sześć i 10/100) złotych, w tym podatek od towarów i usług w wysokości 476,10 (czteryście siedemdziesiąt sześć i 10/100) złotych, tytułem zastępstwa procesowego oraz 270,17 (dwieście siedemdziesiąt i 17/100) złotych tytułem zwrotu wydatków.

UZASADNIENIE

Po sprecyzowaniu żądania M. K. w pozwie przeciwko Skarbowi Państwa – Dyrektorowi Izby Celnej w (...) domagał się zobowiązania pozwanego do złożenia oświadczenia w formie pisemnej o treści: „Dyrektor Izby Celnej w (...) wyraża ubolewanie nad tym, że prowadził wobec Pana M. K. czynności wierzycielskie z tytułu podatku akcyzowego, mimo istnienia rozbieżności interpretacyjnych stawiających w wątpliwość zasadność prowadzenia postępowania. Wobec powyższego Dyrektor Izby Celnej w (...)przeprasza Pana M. K. za to, że wskutek podejmowanych działań, pomimo podnoszenia przez Pana M. K. faktu spełnienia obowiązku podatkowego, doszło do naruszenia jego dóbr osobistych w postaci zdrowia, godności, wolności, prawa do spokoju”. Nadto wniósł o zasądzenie na jego rzecz kwoty 10.000,- złotych tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę oraz kosztów postępowania. Uzasadniając swoje stanowisko wskazał, że w związku z wewnątrzspółnotowym nabyciem pojazdu dokonał zapłaty podatku akcyzowego, a mimo to Dyrektor Izby Celnej w (...) bezpodstawnie wzywał powoda do uregulowania należności wszczął i prowadził postępowanie egzekucyjne, co spowodowało, że powód doznał rozstroju zdrowia objawiający się zakłóceniem funkcjonowania organizmu, stresem, co czyni uzasadnionym żądanie zadośćuczynienia za doznaną krzywdę związaną z wywołaniem rozstroju zdrowia. Jednocześnie z ostrożności procesowej powód domagał się zasądzenia zadośćuczynienia pieniężnego przy uwzględnieniu jego sytuacji rodzinnej i materialnej oraz względów słuszności na podstawie art. 417⁽²⁾ k.c. normującego tzw. szkodę legalną w zw. z art. 445 § 1 k.c.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa .

Zarzucił, iż działanie pozwanego nie było bezprawne, a powód nie wykazał, aby jego zdrowie zostało bezpośrednio zagrożone działaniami organów podatkowych, natomiast załączona dokumentacja medyczna nie stanowi dowodu na okoliczność ujemnych przeżyć psychicznych związanych z cierpieniami fizycznymi i psychicznymi powoda.

Wyrokiem z dnia 13 stycznia 2012r Sąd Okręgowy w Katowicach :

- 1) *zasądził od pozwanego Skarbu Państwa – Dyrektora Izby Celnej w (...) na rzecz powoda M. K. kwotę 1.500,00 zł;*
- 2) *w pozostałej części powództwo oddalił;*
- 3) *nie obciążył powoda kosztami procesu;*
- 4) *zasądził od pozwanego Skarbu Państwa – Dyrektora Izby Celnej w (...) na rzecz powoda M. K. kwotę 290,73 zł tytułem zwrotu części kosztów procesu;*
- 5) *przyznał radcy prawnej K. S. od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Katowicach kwotę 1.938,18 zł tytułem części wynagrodzenia i wydatków w związku z udzieleniem powodowi pomocy prawnej z urzędu.*

Ustalił w uzasadnieniu, że w związku z nabyciem wewnątrzspółnotowym samochodu osobowego powód jako podatnik podatku akcyzowego dokonał wpłaty zadeklarowanego podatku na konto Izby Celnej w (...) za pośrednictwem przedsiębiorcy działającego pod firmą (...) Sp. z o.o. w B. Punkt Obsługi Klienta nr (...) w R.. Jako potwierdzenie opłacenia podatku akcyzowego w kwocie 341,- złotych w dn. 9 maja 2008 roku powód otrzymał dokument potwierdzający powyższy fakt od upoważnionego pracownika Urzędu Celnego w R.. (dokument potwierdzający zapłatę akcyzy

na terytorium kraju od samochodu osobowego w nabyciu wewnątrzwspólnotowym – k. 13 akt, polecenia przelewu dokonane przez powoda w dn. 9 maja 2008 roku – k. 14 akt)

W maju 2009 roku w związku z występującymi trudnościami w stowarzyszeniu wpłat podatników z tytułu podatku akcyzowego w postaci przelewów elektronicznych oraz zmianą przepisów prawa w zakresie terminów zapłaty podatku akcyzowego z tytułu nabycia wewnątrzwspólnotowego samochodów osobowych Główny Księgowy Izby Celnej w (...) przeprowadził kontrolę funkcjonalną w zakresie prawidłowości dokonywanych wpłat podatku akcyzowego i ich księgowania za lata 2007 – 2008. Szczegółowa kontrola ujawniła, iż na konto Izby Celnej w (...) nie wpłynęły wpłaty podatku akcyzowego dokonane za pośrednictwem (...) Sp. z o.o. w B. w Punkcie Obsługi Klienta nr (...) w R., w tym wpłata powoda dokonana w dn. 9 maja 2008 roku. Wobec powyższego Dyrektor Izby Celnej w (...) powiadomił o powyższym zdarzeniu Prokuraturę Rejonową w R., która wszczęła śledztwo w sprawie przywłaszczenia rzeczy powierzonej przez osoby wpłacające podatek akcyzowy, a następnie skierowała akt oskarżenia przeciwko J. C. (1), członkowi zarządu Sp. z o.o. (...) Punkt Obsługi Klienta nr (...) w R.. W akcie oskarżenia zawarto wnioski o naprawienie szkody w kwocie 264.393,62 złotych, jaką poniósł Skarb Państwa na skutek działalności (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Punkt Obsługi Klienta w R. (pismo Dyrektora Izby Celnej w (...) do Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Finansów z dn. 23 marca 2010 roku – k. 108 – 116 akt, akt oskarżenia przeciwko J. C. (1) – k. 151 – 156 akt)

Z przesłanych przez (...) z siedzibą w B. wyjaśnień wynika, że przedsiębiorca zarejestrowany w Krajowym Rejestrze Sądowym jako (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...) działał na podstawie licencji (umowy franchisingowej), udzielonej przez (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w B.. Zgodnie z umową franchisingową Spółka reprezentowana przez J. C. (1) oraz A. O. świadczyła usługi we własnym imieniu i na własny rachunek. (pismo Dyrektora Izby Celnej w (...) do Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Finansów z dn. 23 marca 2010 roku – k. 108 – 116 akt, regulamin usług płatności realizowanych w Punkcie Obsługi Klienta sieci (...) – k. 105 – 107 akt)

Dyrektor Izby Celnej w (...) na podstawie art. 15 § 1 ustawy z dn. 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w dn. 10 listopada 2009 roku wystawił kierowane do powoda upomnienie nr (...) na kwotę 349,80 złotych obejmującą 341,- złotych należności głównej oraz 8,80 złotych odsetek liczonych od dn. 15 maja 2008 roku. Jednocześnie wezwał powoda do uregulowania wspomnianej należności w terminie 7 dni licząc od dnia doręczenia upomnienia. (upomnienie nr (...) wystawione przez Dyrektora Izby Celnej w (...) z dn. 10 listopada 2009 roku – k. 12 akt)

Wobec wszczęcia postępowania egzekucyjnego wobec powoda w miejscu jego zamieszkania pojawił się poborca skarbowy C. S. w celu odebrania wyjaśnień niezbędnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Wobec faktu, że poborca nie zastał nikogo w mieszkaniu pozostawił w dniu 14 grudnia 2009 roku wezwanie do osobistego stawiennictwa w siedzibie Izby Celnej w C. po uprzednim uzgodnieniu telefonicznym. W wezwaniu zawarto pouczenie o treści art. 88 Kodeksu postępowania administracyjnego, wedle którego niezastosowanie się do niniejszego wezwania w oznaczonym terminie może spowodować ukaranie grzywną. (wezwanie z dn. 14 grudnia 2009 roku – k. 10 akt)

Po otrzymaniu wezwania do uiszczenia należności z tytułu podatku akcyzowego powód przesłał pismo do Oddziału Celnego w R. w celu wyjaśnienia przyczyny wystawienia upomnienia, skoro posiadał dowód wpłaty u operatora pocztowego. Jednocześnie powód kontaktował się telefonicznie z poborcą skarbowym w celu wyjaśnienia okoliczności sprawy, w tym opłacenia przezeń podatku akcyzowego w dn. 9 maja 2008 roku. (pismo Urzędu Celnego w R. z dn. 4 grudnia 2009 roku – k. 11 akt).

Pismo powoda zostało skierowane zostało zgodnie z właściwością do Dyrektora Izby Celnej w (...), który zajął stanowisko, iż zapłata podatku jest skuteczna, jeżeli środki rzeczywiście wpłyną na konto organu podatkowego, gdyż do zapłaty podatku nie wystarczy przekazanie przez dłużnika środków pieniężnych pośrednikowi, lecz również konieczne jest otrzymanie tych środków przez wierzyciela (organ podatkowy). Brak jest zatem podstaw, aby podmiot występujący w charakterze podatnika mógł w drodze umowy z osobą trzecią zwolnić się w stosunku do Skarbu Państwa z ciążących na nim obowiązków i przenieść te obowiązki na osobę trzecią. Wedle Dyrektora Izby Celnej za wybór pośrednika przy zapłacie podatku odpowiada podatnik, a w sytuacji, gdy na podstawie dyspozycji podatnika nie doszło do uznania rachunku organu podatkowego należy uznać, że nie doszło do dokonania zapłaty należnego podatku akcyzowego. Jednocześnie poinformowano powoda, iż w dn. 3 grudnia 2009 roku został wystawiony tytuł wykonawczy numer (...) i pouczono o przysługujących powodowi jako zobowiązanemu środkach prawnych w toku postępowania egzekucyjnego. (pismo Urzędu Celnego w R. z dn. 4 grudnia 2009 roku – k. 11 akt, pismo Dyrektora Izby Celnej w (...) z dn. 30 grudnia 2009 roku – k. 9 akt)

Powód ponownie skierował pismo do Dyrektora Izby Celnej w (...) celem wyjaśnienia okoliczności niniejszej sprawy. W odpowiedzi Dyrektor w piśmie z dn. 11 lutego 2011 roku podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko, ponownie poinformował o wystawieniu tytułu wykonawczego i pouczył o przysługujących powodowi jako zobowiązanemu środkach prawnych przewidzianych w ustawie z dn. 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. (pismo Dyrektora Izby Celnej w (...) z dn. 11 lutego 2011 roku – k. 8 akt)

W związku z wniesieniem przez powoda skargi na działanie Dyrektora Izby Celnej w (...) Minister Finansów polecił ww. przedstawić stanowisko co do działań podjętych wobec powoda. Minister Finansów po zapoznaniu się z wniesioną przez powoda skargą z dn. 1 marca 2010 roku na działanie Dyrektora Izby Celnej w (...) w piśmie z dn. 12 marca 2010 roku uznał ją za zasadną. Jednocześnie wyjaśnił, iż dla wygaśnięcia zobowiązania podatkowego przez zapłatę gotówkową w placówce pocztowej nie jest istotny moment otrzymania środków pieniężnych przez organ podatkowy, ponieważ w chwili dokonania wpłaty w placówce pocztowej zobowiązany uwalnia się od obowiązku i nie może być obciążony skutkami wynikającymi z niezapłacenia podatku. Jak podkreślono w stanowisku przedstawionym przez Ministerstwo Finansów warunek uznania wpłaconej kwoty na rachunku bankowym organu podatkowego został zawarty wyłącznie w przypadku polecenia przelewu z rachunku bankowego podatnika w banku lub instytucji kredytowej niemających siedziby lub oddziału na terytorium Rzeczypospolitej polskiej. Po analizie dokumentów zgromadzonych w niniejszej sprawie Dyrektor Departamentu Służby Celnej doszedł do wniosku, iż Dyrektor Izby Celnej w (...) wystawiając upomnienie z dn. 10 listopada 2009 roku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego dokonał ww. czynności, mimo iż nie było prawnych podstaw do ich podjęcia. (pismo Ministra Finansów z dn. 12 marca 2010 roku – k. 6 - 7 akt, pismo Dyrektora Izby Celnej w (...) do Szefa Służby Celnej Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Finansów z dn. 23 marca 2010 roku – k. 108 – 116 akt)

Pismem z dn. 22 marca 2010 roku poinformowano powoda, iż przesłane upomnienie z dn. 10 listopada 2010 roku należy uznać za nieaktualne. (pismo Izby Celnej w (...), Wydziału (...) z dn. 22 marca 2010 roku – k. 5 akt)

W lutym 2010 roku powód podjął leczenie w Poradni (...) początkowo z rozpoznaniem zaburzeń lękowych z napadami lęku. W lutym 2011 roku z uwagi na ujawnione pogorszenie stanu zdrowia psychicznego i funkcjonowania społecznego zweryfikowano rozpoznanie na zaburzenia adaptacyjne oraz reakcję depresyjno – lękową. Po zmodyfikowaniu farmakoterapii uzyskano częściową poprawę stanu psychicznego pacjenta (zaświadczenie z PZP z dn. 6 października 2010

roku – k. 77 akt, dokumentacja medyczna z PZP – k. 78 – 82 akt oraz 204 – 212 akt, zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza psychiatrę w dn. 28 września 2011 roku – k. 203 akt)

W ocenie sądu pierwszej instancji dla ustaleniu powyższego stanu faktycznego w właściwie w ogóle nie były przydatne zeznania świadka C. S., ponieważ poborca skarbowy z uwagi na upływ czasu nie pamiętał przebiegu czynności podejmowanych wobec powoda (zeznanie świadka C. S.-k.246-247).

Sąd pierwszej instancji oddalił wniosek dowodowy o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego lekarza psychiatry na okoliczność ustalenia związku przyczynowego między działaniami podejmowanymi przez organy podatkowe a rozstrojem zdrowia psychicznego u powoda uznając, że analiza dokumentacji leczenia powoda w poradni (...)pozwala w ramach swobodnej oceny sędziowskiej, bez potrzeby posiadania wiedzy specjalistycznej we wskazanym zakresie na wyprowadzenie wniosku, iż pogorszenie stanu zdrowia powoda i zgłaszane przezeń dolegliwości były powiązane skutkowo z podjęciem działań windykacyjnych, a następnie egzekucyjnych przez organy celne. Zachodzi klarowna zbieżność czasowa pomiędzy ujawnieniem się choroby powoda a przedmiotowymi problemami. Nie ma podstaw by kwestionować prawdziwość informacji podanej przez lekarza psychiatrę prowadzącego powoda o tym, że w czasie wizyt pacjent zaznaczał, iż czuje się szykanowany i krzywdzony przez organy celne (zaświadczenie – k. 243). Skoro zatem powód zaczął się leczyć właśnie wtedy, gdy miał miejsce jego spór z pozwanym i podawał lekarzowi w wywiadzie, jak negatywne budzi to w nim odczucia, związek przyczynowy pomiędzy tymi wydarzeniami można przyjąć za nie budzący wątpliwości w świetle zasad doświadczenia życiowego.

Kwestię powyższą należy zdaniem sądu pierwszej instancji postrzegać w kontekście sytuacji życiowej powoda. M. K. ma wykształcenie zawodowe. Zarabia świadcząc usługi naprawy sprzętu elektrotechnicznego, osiągając dochód rzędu śr. 1.300 zł miesięcznie. Jest jedynym żywicielem rodziny; żona nie pracuje, zajmuje się dwojgiem dzieci, z których jedno jest niepełnosprawne. Jak zeznał powód, „przez pół roku siedział nad pismami”, czuł się zastraszony i zmuszany do ponownej zapłaty cła (zeznanie powoda – k. 182-183, oświadczenie o sytuacji majątkowej – k. 21-22). Biorąc pod uwagę niewysoką kwotę spornej opłaty celnej, można by uznać, że nie było obiektywnych podstaw do tego, aby u powoda przedmiotowe problemy wywołały lęki, niepokoje, problemy ze snem, dolegliwości sercowe i inne symptomy nerwicowo-depresyjne, jakie zostały u niego rozpoznane przez psychiatrów. Należy jednak wziąć pod uwagę to, że po pierwsze, z uwagi na poziom wykształcenia powoda korespondencja z organami celnymi, odwołania i skargi była dla niego rzeczywiście bardzo trudna, stresująca i czasochłonna, po drugie, położenie bytowe rodziny powoda jest bardzo trudne i wyolbrzymione wyobrażenia o możliwych skutkach potencjalnej egzekucji skarbowej mogły budzić w powodzie lęk o przyszłość bliskich, zwłaszcza w momencie, gdy zły stan psychiczny zaburzał racjonalną ocenę sytuacji.

Zdaniem sądu pierwszej instancji nie ma podstaw do uwzględnienia powództwa na mocy art. 24 kc i art. 448 kc albowiem działania pozwanego nie były bezprawne, jako zgodne z obowiązującym prawem. Materiał dowody zgromadzony w sprawie nie potwierdził, aby przy podejmowaniu legalnych czynności funkcjonariusze państwowi dopuścili się postępowania sprzecznego z porządkiem prawnym lub zasadami współżycia społecznego; w szczególności nie wykazano, aby poborca skarbowy stosował wobec powoda zastraszanie, jak twierdził powód.

Sąd pierwszej instancji ocenił jednak, że zachodzi w niniejszym przypadku sytuacja szczególna, uzasadniająca przyznanie powodowi zadośćuczynienia na mocy art. 41⁷ kc, albowiem mimo, że wykonywanie władzy publicznej przez pozwanego było zgodne z prawem, powodowi została wyrządzona szkoda na osobie, a okoliczności wskazują, że względy słuszności wymagają przyznania powodowi zadośćuczynienia za krzywdę. Reakcja psychiczna powoda

na przedmiotową sytuację odbiegała od przeciętnej. Powód jest najwyraźniej osobą o bardzo obniżonym stopniu odporności, o dużej podatności na stres. Konieczność zmagania się z machiną urzędniczą organów celnych, obawa o przyszłość rodziny, w tym chorego dziecka spowodowały, że jego organizm zareagował atakiem choroby. Pokreślić należy, że poziom cierpienia powoda był bardzo wysoki; w dokumentacji medycznej odnotowano trwające kilka godzin ataki lęku. Nie ma wątpliwości, że przedmiotowe problemy związane z opłatą celną za samochód były katalizatorem, który wywołał problemy psychiczne powoda. Gdyby spór z pozwanym nie miał miejsca powód, który wcześniej nie leczył się psychiatrycznie, zapewne nie popadłby w chorobę. Położenie majątkowe czteroosobowej rodziny powoda jest bardzo ciężkie. Z tego powodu M. K. zwolniony został od kosztów sądowych w sprawie. Choroba powoda niewątpliwie rzuca negatywnie na jego zdolność do zarabkowania, a także na aktywność życiową, a co za tym idzie jego funkcjonowanie w rodzinie, gdzie powód powinien być wsparciem dla żony w pieczy nad dziećmi, zwłaszcza w pielęgnacji niepełnosprawnego syna. Zatem zdaniem sądu pierwszej instancji żądana w pozwie suma zadośćuczynienia w wysokości 10.000 zł była nadmierna. Sąd pierwszej instancji uznał, że nie ma podstaw do przyznania świadczenia w kwocie wyższej niż 1.500 zł, odpowiadającej w przybliżeniu średniemu miesięcznemu wynagrodzeniu. Swe rozstrzygnięcie oparł na art. 417² kc.

O kosztach rozstrzygnięto na zasadzie art.100 kpc oraz § 2 ust. 3, § 6 pkt.4 oraz § 15 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. (Dz. U . Nr 163 z 2002 r., poz. 1349). Uwzględniony został w całości wniosek pełnomocnika powoda z urzędu o zwrot kosztów dojazdów do sądu, na zasadzie art. 98 § 2 kpc (wnioski i spis wydatków – k. 223-224,247).

Od wyroku tego wniosły apelacje obie strony.

Powód zaskarżył wyrok w punktach 1,2 i 5.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. Naruszenie prawa materialnego tj.:

a) art. 24 k.c. przez uznanie, że to powód winien wykazać bezprawność działania, gdy w rzeczywistości to pozwany winien obalić domniemanie bezprawności swojego działania, czego nie uczynił;

b) art. 24 i 448 k.c. przez ich niezastosowanie wobec uznania, że działania pozwanego były zgodne z prawem, co wyłącza ich bezprawność, w sytuacji gdy uznanie takie stoi w sprzeczności ze stanowiskiem Ministra Finansów zawartym w piśmie z dnia 12 marca 2012r., uznającym zasadność skargi powoda, że działania pozwanego podjęte były bez podstaw prawnych, a ponadto z działania w ramach porządku prawnego nie wynika wprost wyłączenie bezprawności;

c) art. 24 i 448 k.c. przez ich niezastosowanie wobec uznania, że o bezprawności działania pozwanego mógłby świadczyć wyłącznie fakt zastraszania powoda i pominięcie w tym zakresie innych przesłanek bezprawności w postaci podjęcia działań zdefiniowanych w przepisach prawa, ale bez podstawy prawnej, braku należytej staranności przy dokonywaniu czynności przez-pozwanego,- przekroczenia rzeczowej potrzeby i podejmowania zbędnych czynności wierzycielskich, pomimo że powód kwestionował żądanie i toczyło się postępowanie skargowe, a przez to naruszenie zasad współżycia społecznego;

d) 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego

ustanowionego z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1349) przez jego niezastosowanie, gdy pomoc prawna z urzędu została udzielona w sprawie o naruszenie dóbr osobistych.

2. Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść, wynikający z nielogicznego wnioskowania, przez przyjęcie że:

a) nie miało miejsca zastraszanie powoda czynnościami egzekucyjnymi i zmuszanie go do ponownej zapłaty przez poborcę skarbowego wyłącznie na podstawie oświadczenia świadka, że nie pamięta dokładnego przebiegu zdarzeń, co nie mogło być uznane za skuteczne kwestionowanie twierdzeń powoda, a dodatkowo wskazanie przez świadka, że jego działanie co do zasady polega na prowadzeniu czynności egzekucyjnych, w szczególności informowaniu o możliwych środkach i sposobach egzekucji, czym świadek potwierdził twierdzenia powoda o faktach i jednocześnie zaprzeczył stanowisku pozwanego, że takich czynności poborca nie prowadził,

b) materiał dowodowy zebrany w sprawie nie potwierdził, by przy podejmowaniu czynności pozwany dopuścił się postępowania sprzecznego z normami prawnymi i zasadami współżycia społecznego, pomimo, że bezsprzecznie wynika z materiału dowodowego, że pozwany prowadził czynności wierzycielskie pomimo braku podstaw prawnych do ich prowadzenia, a ponadto wobec składania skarg przez powoda;

c) pozwany wystosował do powoda upomnienie na kwotę 349,80 zł obejmującej 341 zł należności głównej i 8,80 zł odsetek, podczas gdy w rzeczywistości pozwany wezwał do uregulowania kwoty należności głównej w wysokości 341 zł wraz z odsetkami od dnia 15 maja 2008r. oraz kosztów upomnienia w wysokości 8,80 zł

3. Naruszenie prawa procesowego tj.:

a) art. 227 w zw. z art. 299 k.p.c. przez uznanie, że wyjaśniono wszystkie fakty istotne dla sprawy i nieuzasadnione pominięcie zaofiarowanego dowodu z przesłuchania powoda, w sytuacji gdy dowód ten był niezbędny dla wykazania, że powód był zastraszany prowadzeniem czynności egzekucyjnych i zmuszany do zapłaty akcyzy po raz kolejny, co powód szeroko podnosił w pismach procesowych, skutkiem czego Sąd nie ustalił okoliczności mających dla sprawy istotne znaczenie,

b) art. 227 i 233 § 1 k.p.c., mające wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, polegające na braku wszechstronnego rozważenia i analizy materiału dowodowego zebranego w sprawie, w szczególności stwierdzenia, że w zasadzie nieprzydatne w sprawie były zeznania świadka C. S. oraz pominięcia twierdzeń strony powodowej składanych w pismach procesowych, skutkiem czego Sąd uznał, że nie wykazano, by obiektywnie istniały przesłanki, na podstawie których powód mógł być przekonany o nieuchronności egzekucji;

c) art. 233 § 1 k.p.c. przez dowolną ocenę materiału dowodowego polegającą na uznaniu, że nie wystąpiły okoliczności związane z naruszeniem przez pozwanego norm prawa, a ponadto zasad współżycia społecznego i korzystania z uprawnień ponad rzeczową potrzebą, w sytuacji gdy Minister Finansów w piśmie z dnia 12 marca 2010r. stwierdził, że pozwany dokonał czynności mimo iż nie było podstaw prawnych do ich podjęcia;

d) art. 328 § 2 k.p.c. przez niewskazanie dlaczego Sąd odmówił wiarygodności twierdzeniom powoda o formie naruszenia jego dóbr osobistych, skoro mając na uwadze szczególny charakter spraw o ochronę dóbr osobistych, stanowisko powoda miało dla sprawy istotne znaczenie, a nie stało ono w sprzeczności z zebrany w sprawie materiałem dowodowym.

Wskazując na powyższe zarzuty wnosił o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku przez:

a) uwzględnienie powództwa w całości przez zobowiązanie pozwanego do złożenia oświadczenia określonej treści oraz zasądzenie na rzecz powoda zadośćuczynienia w kwocie 10 000 zł

ewentualnie

b) uwzględnienie żądania ewentualnego i zasądzenia na rzecz powoda zadośćuczynienia w kwocie 10 000 zł z tytułu tzw. szkody legalnej

ewentualnie

uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania odwoławczego.

Pozwany zaskarżył wyrok w części w jakiej Sąd I instancji uwzględnił powództwo oraz w części orzekającej o kosztach postępowania. Wnosił o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Wyrokowi zarzucił :

1. Obrazę przepisów prawa materialnego poprzez naruszenie art. 417^(2) k.c. przez jego zastosowanie tj. uznanie że zachodzą szczególne okoliczności uzasadniające zasądzenie i rzecz powoda zadośćuczynienia na zasadzie słuszności pomimo faktu, iż wyłącznie działania podmiotu gospodarczego tj. Spółki z o.o. (...) Punkt Obsługi Klienta nr (...) w R., a nie działania Skarbu Państwa, bezpośrednio spowodowały powstanie zdarzenia w postaci braku wpływu kwoty podatku akcyzowego i rachunek bankowy Izby Celnej w (...), które miało bezpośredni wpływ i konieczność podjęcia czynności wyjaśniających przez powoda, jak również przez nieuwzględnienie przez Sąd szczególnych okoliczności, iż Skarb Państwa podjął skuteczne działania skutkujące złożeniem aktu oskarżenia wobec sprawcy szkody, oraz brak dokonania windykacji i egzekucji kwoty opłaty od powoda, pomimo braku jej wpływu na rachunek bankowy Izby Celnej w (...), który to fakt został przyznany przez powoda.

2. Obrazę przepisów postępowania, a w szczególności art. 233 § 1 kpc w zw. z art. 2 k.p.c., i art. 217 § 2 k.p.c. przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, a szczególności poprzez dokonanie oceny dowodu z dokumentacji medycznej i przyjęcie jako ustalenie faktyczne bezpośredniego wpływu podjęcia działań windykacyjnych, następnie działań egzekucyjnych przez organy celne z tytułu zapłaty podatku akcyzowego na powstanie u powoda choroby i jej rozmiaru a w szczególności rozmiaru cierpień powoda, w oparciu o przeprowadzoną przez Sąd ocenę dokumentacji medycznej powoda bez dopuszczenia i przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego, w sytuacji gdy dokonania takich ustaleń konieczne było uzyskanie informacji specjalnych; co ma istotny wpływ na wynik sprawy;

3. Obrazę przepisów postępowania a w szczególności art. 233 § 1 k.p.c. przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, a w szczególności sprzeczność istotnych ustaleń sądu treścią zebranego w sprawie materiału przez błędną ocenę dowodu w postaci dokumentacji medycznej i wyciągnięciu nielogicznych wniosków, że wobec powoda prowadzone by postępowanie windykacyjne i egzekucyjne przez organy celne, w sytuacji gdy z zeznań powoda (protokół rozprawy z dnia 13 lipca 2011 r.) jak i zeznań świadka C. S. (protokół rozprawy z dnia 13 stycznia 2012 r.) jak i pisma z dnia 22.03.2010 r. wynika, że nie prowadzono wobec powoda czynności egzekucyjnych i windykacyjnych.

Wnosił także o zasądzenie na rzecz pozwanego Skarbu Państwa - Dyrektora Izby Celnej (...) kosztów postępowania.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja powoda jest częściowo zasadna, natomiast apelacja pozwanego na uwzględnienie nie zasługiwała.

Na wstępie wskazać trzeba, że zasadny okazał się w ocenie Sądu Apelacyjnego zarzut pozwanego, iż sąd pierwszej instancji naruszył przepisy postępowania cywilnego w stopniu mającym wpływ na wynik sprawy, w szczególności art. 278 kpc nie dopuszczając w okolicznościach niniejszej sprawy dowodu z opinii biegłego w celu ustalenia jaki jest obecny stan zdrowia powoda, czy i w jakim stopniu obecny stan zdrowia powoda pozostaje w normalnym związku przyczynowym z postępowaniem prowadzonym przez pozwanego - tylko samodzielnie ocenił stan zdrowia powoda powołując się na zasadę swobodnej oceny dowodów i swoje wiadomości. Z utrwalonego już w tej mierze stanowiska judykatury wynika jednoznacznie, że gdy rozstrzygnięcie sprawy wymagałoby wiadomości specjalnych - a taką jest bez wątpienia kwestia istnienia choroby - niedopuszczalne jest pominięcie dowodu z opinii biegłych, choćby ktokolwiek ze składu orzekającego takie wiadomości posiadał, odmienne rozwiązanie pozbawiałoby strony możliwości stawiania pytań i krytyki określonego poglądu, a ponadto prowadziłyby do niedopuszczalnego połączenia funkcji sędziego i biegłego (patrz. m.in. wyrok SN z dnia 18 lipca 1975 r., I CR 331/75, LEX nr 7729; uzasadnienie postanowienia SN z dnia 9 maja 2000 r., IV CKN 1209/00, LEX nr 52621; uzasadnienie orzeczenia SN z dnia 26 października 2006 r., I CSK 166/06, LEX nr 209297). Dlatego też Sąd Apelacyjny zmuszony był uzupełnić postępowanie dowodowe i dopuścić dowód z opinii biegłego psychiatry na okoliczność ustalenia jaki jest obecny stan zdrowia powoda czy i w jakim stopniu obecny stan zdrowia powoda pozostaje w normalnym związku przyczynowym z postępowaniem prowadzonym przez pozwanego.

Z opinii biegłego psychiatry W. F. wynika, że w związku z działaniami pozwanego powód doznał długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Obecnie u powoda dominują zaburzenia strefy afektywno – emocjonalnej – zmienność nastroju, objawy lęku, w tym lęku antypacyjnego, zaburzenia aktywności, zaburzenia snu, osłabienie czynności funkcji poznawczych w zakresie pamięci i koncentracji uwagi. Biegły podkreślił, iż przez 2010r. powód nie leczył się psychiatrycznie, podjął leczenie także w lutym 2012r. z powodu wystąpienia i nasilenia objawów lękowo depresyjnych. **Zdaniem biegłego destabilizacja stanu psychicznego miała związek przyczynowo skutkowy z działaniem pozwanego.** Nasilenie objawów lękowo depresyjnych u powoda spowodowało znaczące ograniczenie w pełnieniu przez niego ról życiowych. W wyniku zastosowanego leczenia, a to farmakoterapii i psychoterapii nastąpiła poprawa stanu zdrowia lecz obserwowane są okresowe pogorszenia stanu zdrowia psychicznego.

Pozwany złożył zarzuty do opinii, biegły wydał opinię uzupełniającą, w której podtrzymał swoje stanowisko, wyjaśnił ponadto, że w rodzinie pozwanego nie ma obciążenia chorobami psychicznymi, a pozwany wcześniej nie chorował, nadto po wydaniu korzystnej dla powoda decyzji przez Ministra Finansów zaczął się okres poprawy stanu psychicznego i funkcjonowania społecznego powoda. Zdaniem Sądu Apelacyjnego opinia ta jest jasna, logiczna i spójna i w wystarczający sposób wyjaśnia zagadnienia wymagające wiadomości specjalnych. Wbrew zarzutom pozwanego nie było podstaw do dopuszczania dowodu z kolejnej opinii uzupełniającej biegłego F.. Stanowisko biegłego jest jasne i kategoryczne. Nie ma też w ocenie Sądu Apelacyjnego podstaw do dopuszczania w tym stanie rzeczy opinii innego biegłego psychiatry czy też psychologa. Nie można bowiem przyjąć, iż sąd zobowiązany jest dopuścić dowód z kolejnych biegłych w każdym przypadku, gdy złożona opinia jest niekorzystna dla strony (zob. wyrok SN z dnia 15 lutego 1974 r., II CR 817/73, LEX nr 7404; wyrok SN z dnia 18 lutego 1974 r., II CR 5/74, LEX nr 7407; wyrok SN z dnia 15 listopada 2001 r., II UKN 604/00, PPIPS 2003, nr 9, poz. 67). Potrzeba powołania innego biegłego nie może bowiem wynikać z samego niezadowolenia strony z dotychczasowej złożonej opinii (por. wyrok SN z dnia 5 listopada 1974 r., I CR 562/74, LEX nr 7607; uzasadnienie wyroku SN z dnia 4 sierpnia 1999 r., I PKN 20/99, OSNAPiUS 2000, nr 22, poz. 807; uzasadnienie wyroku SN z dnia 10 stycznia 2001 r., II CKN 639/99, LEX nr 53135). Nadto potrzebą taką nie może być przeświadczenie strony, że dalsze opinie pozwolą na udowodnienie korzystnej dla strony tezy (por. wyrok SN z dnia 27 czerwca 2001 r., II UKN 446/00, OSNAPiUS 2003, nr 7, poz. 182)- patrz T. Demendecki, Komentarz do art. 286 kpc, lex/el. Wbrew zatem podnoszonym przez pozwanego zarzutom zebrany w sprawie materiał dowodowy, w tym opinia biegłego dają podstawę do przyjęcia istnienia normalnego związku przyczynowego pomiędzy

działaniami pozwanego a obecnym stanem zdrowia powoda. W pozostałej części zarzuty obu stron co do ustaleń faktycznych poczynionych przez sąd pierwszej instancji są nieuzasadnione. Dokonując tych ustaleń sąd pierwszej instancji wszechstronnie rozważył zebrany w sprawie materiał dowodowy, dokonując jego oceny, w szczególności zeznań świadków i powoda nie przekroczył zasady swobodnej oceny dowodów. W szczególności nie było podstaw do przyjęcia aby istotnie powód był przez komornika skarbowego istotnie zastraszony, nie można bowiem za takie uznać informowania powoda o możliwych środkach i sposobach egzekucji. Błędne przyjęcie przez sąd pierwszej instancji, iż kwota 8,80 zł stanowiła odsetki mimo, iż były to koszty upomnienia nie ma istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Chybione są podnoszone przez powoda zarzuty w części dotyczącej naruszenia przez sąd pierwszej instancji prawa materialnego, a to art. 23, 24 i 448 kc poprzez błędne przyjęcie, że działanie pozwanego było zgodne z prawem. Wbrew tym zarzutom brak jest w ocenie Sądu Apelacyjnego podstaw do przyjęcia, że działanie pozwanego było działaniem niezgodnym z prawem. Zgodnie z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19.04.2012r., sygn. akt IVCSK 406/11, lex nr 1169347, - który to pogląd Sąd Apelacyjny w tym składzie podziela - zachowanie niezgodne z prawem to zachowanie sprzeczne z porządkiem prawnym, polegające na sprzeczności między zakresem kompetencji organu, sposobem jego postępowania i treścią rozstrzygnięcia wynikającymi z wzorca ustawowego, a jego działaniem rzeczywistym. Przesłanka niezgodności z prawem musi być rozumiana w sposób właściwy dla prawa cywilnego, tj. jako sprzeczność działania lub zaniechania z porządkiem prawnym sensu largo, co wyklucza możliwość jakiegokolwiek dyferencjacji skali czy stopnia bezprawności zachowania. W tych okolicznościach sprawy zdaniem Sądu Apelacyjnego nie można mówić o niezgodnym z prawem działaniu pozwanego. Pozwany bowiem działał w ramach posiadanych kompetencji, stosując przepisy ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, z uwagi na fakt, że na konto pozwanego nie wpłynął podatek akcyzowy wystawił stosowne upomnienie, a następnie zgodnie z obowiązującymi przepisami wystawił tytuł wykonawczy, skierował do powoda Komornika Skarbowego. Wbrew zarzutom powoda informowanie powoda o sposobach i środkach prowadzenia egzekucji nie można uznać za zastraszanie i tym samym działanie bezprawne. W ocenie Sądu Apelacyjnego fakt, że Ministerstwo Finansów uznało skargę powoda za zasadną nie powoduje, iż działanie pozwanego automatycznie stało się działaniem bezprawnym, nadto po otrzymaniu stanowiska Ministra Finansów poinformowano powoda, że upomnienie z dnia 10 listopada 2010r. pozwany uznaje za nieaktualne.

Reasumując podziela Sąd Apelacyjny stanowisko sądu pierwszej instancji, że działania pozwanego nie były działaniami bezprawnymi. Nie mógł więc powód skutecznie domagać się przeproszenia w oparciu o art. 23 kc i 24 kc ani też zapłaty zadośćuczynienia w oparciu o art. 448 kc. W tej części apelacja powoda na uwzględnienie nie zasługiwała i należało ją oddalić na mocy art. 385 kpc.

Niezasadne są z kolei w tym stanie rzeczy zarzuty pozwanego w części dotyczącej naruszenia przez sąd pierwszej instancji art. 41⁷ kc. Prawdopodobnie bowiem w tym stanie rzeczy przyjął sąd pierwszej instancji, iż powodowi wyrządzono szkodę na osobie przez zgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej. Zgodnie bowiem z art. 41⁷ kc jeżeli przez zgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej została wyrządzona szkoda na osobie, poszkodowany może żądać całkowitego lub częściowego jej naprawienia oraz zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę, gdy okoliczności, a zwłaszcza niezdolność poszkodowanego do pracy lub jego ciężkie położenie materialne, wskazują, że wymagają tego względy słuszności.

Przepis art. 41⁷ k.c. określa zatem obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej zgodnym z prawem wykonywaniem władzy publicznej. Ustawodawca uchyła w tym przepisie przesłankę bezprawności, a co za tym idzie, dla tych przypadków odpowiedzialności za uszczerbki

spowodowane wykonywaniem władzy publicznej nie wymaga też postawienia sprawcy zarzutu niewłaściwego postępowania (winy). Wskazaną w przepisie zasadą odpowiedzialności jest zasada słuszności. Komentowany przepis w sposób znaczący ogranicza uszczerbki, za które poszkodowanemu należy się kompensata. Może on żądać odszkodowania wyłącznie za szkodę na osobie. Szkada na osobie powstaje wskutek naruszenia dóbr osobistych poszkodowanego, a w szczególności uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia (art. 444 § 1 k.c.). Naprawienie dotyczy więc będzie majątkowych i niemajątkowych uszczerbków w dobrach osobistych poszkodowanego, natomiast ochroną nie jest objęte mienie poszkodowanego. Poszkodowany może zatem żądać zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Przy ustalaniu powiązania kauzalnego między wykonywaniem władzy publicznej a szkodą znajdują zastosowanie reguły określone w art. 361 § 1 k.c. W piśmiennictwie wskazuje się jednakże, że w wyjątkowych przypadkach względy słuszności mogą uzasadniać odstąpienie od rygorów związanych ze stosowaniem kryterium normalności następstw, przy ustalaniu adekwatnego związku przyczynowego (patrz. Adam Olejniczak, Komentarz do art. 417² kc, lex/el 2012). Podobnie w orzeczeniu z dnia 11 lutego 2004r., sygn. akt ICK 222/03 (niepubl.) Sąd Najwyższy wskazał, że w okolicznościach konkretnych spraw wymóg istnienia normalnego związku przyczynowego pomiędzy działaniem (nawet całkowicie legalnym) funkcjonariusza a szkodą może być w imię zasad słuszności interpretowany z większą swobodą. W każdym jednak wypadku zachowana powinna być łączność przyczynowo-skutkowa pomiędzy zdarzeniem, powodującym szkodę a szkodą. Łączność tego rodzaju, że bez określonego działania funkcjonariusza (choćby w pełni prawidłowego) nie doszłoby do powstania uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia czy utraty żywiciela. Postępowanie funkcjonariusza pozostaje więc istotną przyczyną sprawczą szkody. Tego rodzaju zabieg interpretacyjny w konkretnych okolicznościach jest realizacją postulatu zadośćuczynienia zasodom współżycia społecznego.

Dlatego też zdaniem Sądu Apelacyjnego biorąc pod uwagę treść opinii biegłego i okoliczności sprawy podzielić trzeba ostatecznie wbrew zarzutom skarżącego stanowisko sądu pierwszej instancji, iż w okolicznościach niniejszej sprawy pomiędzy zgodnym z prawem działaniem pozwanego, a rozstrojem zdrowia powoda zachodzi normalny związek przyczynowy w rozumieniu art. 361 § 1 kc. Całkowicie chybiony jest podnoszony w apelacji pozwanego zarzut jakoby wyłącznie działania podmiotu gospodarczego tj. Spółki z o.o. (...) Punkt Obsługi Klienta nr (...) w R., a nie działania Skarbu Państwa, bezpośrednio spowodowały powstanie zdarzenia w postaci braku wpływu kwoty podatku akcyzowego na rachunek bankowy Izby Celnej w (...), co miało bezpośredni wpływ na konieczność podjęcia czynności wyjaśniających przez powoda, a uwzględnienie powództwa przez sąd powoduje, że pozwany Skarb Państwa ponosi odpowiedzialność za działania innego podmiotu. Pozwany bowiem ponosi odpowiedzialność za własne działania, a to za podjęcie działań zmierzających do wyegzekwowania kwoty podatku akcyzowego, mimo, że posiadał on wiadomości o okolicznościach sprawy, a to o tym, że powód podatek akcyzowy zapłacił i jest w trudnej sytuacji materialnej zatem ponowne wyegzekwowanie zapłaconej już kwoty będzie miało dla powoda i jego rodziny poważne konsekwencje finansowe.

Brzmienie przepisu art. 417² k.c. wskazuje, że normy etyczne nie tylko przesądzają o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną zgodnym z prawem wykonywaniem władzy publicznej, ale także określają zakres kompensaty należnej poszkodowanemu. Może on bowiem żądać zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę, gdy okoliczności, a zwłaszcza niezdolność poszkodowanego do pracy lub jego ciężkie położenie materialne, wskazują, że wymagają tego względy słuszności. Owe normy pozaprawne stanowią kryterium oceny, które musi być uwzględnione przez organ orzekający o wysokości świadczenia, zarówno w przypadku odszkodowania, jak i zadośćuczynienia pieniężnego. Przy stosowaniu przesłanki „względów słuszności” uprawnione jest odwołanie się do poglądów, jakie w doktrynie i orzecznictwie

uksztaltowały się przy stosowaniu przesłanki zasad współżycia społecznego. Jako okoliczności prawnie relewantne, obok wskazanych w przepisie (niezdolność poszkodowanego do pracy, trudne położenie materialne) powinno się wziąć pod uwagę znaczenie naruszonego dobra, zakres doznanych uszczerbków, zachowanie poszkodowanego (por. wyrok SN z 6 stycznia 1975 r., II CR 779/74, LEX nr 7637; wyrok SN z 22 maja 2003 r., II CKN 96/01, LEX nr 137609), położenie ekonomiczne oraz sytuację osobistą i rodzinną poszkodowanego (patrz cytowany wyżej komentarz A Olejniczaka do art. 41⁷ kc.

Przy ustalaniu więc wysokości zadośćuczynienia należnego powodowi w ocenie Sądu Apelacyjnego należało wziąć pod uwagę, że skutkiem działania pozwanego powód doznał długotrwałego rozstroju zdrowia w postaci destabilizacji stanu psychicznego, zaburzeń strefy afektywno – emocjonalnej – co objawia się zmiennością nastroju, objawami lęku, w tym lęku antypacyjnego, zaburzeniami aktywności, zaburzeniami snu, osłabieniem czynności funkcji poznawczych w zakresie pamięci i koncentracji uwagi, spowodowało to znaczące ograniczenie w pełnieniu przez niego ról życiowych, musiał podjąć leczenie: farmakoterapię i psychoterapię, na skutek leczenia nastąpiła wprawdzie poprawa stanu zdrowia powoda lecz występuje okresowe pogarszanie stanu zdrowia psychicznego, sytuacja materialna i życiowa powoda jest trudna, powód zarabiał około 1300 zł miesięcznie i był jedynym żywicielem rodziny, żona powoda nie pracowała, opiekowała się dwójką dzieci w tym jednym niepełnosprawnym, nadto powód kwotę podatku akcyzowego uiścił i wyjaśniał to wielokrotnie w pismach kierowanych do pozwanego, należy wziąć także pod uwagę także i fakt, że kwota podatku akcyzowego była dla pozwanego kwotą nieznaczną natomiast dla powoda w jego sytuacji materialnej miała ogromne znaczenie. Biorąc te wszystkie okoliczności pod uwagę w ocenie Sądu Apelacyjnego rację ma sąd pierwszej instancji, iż względy słuszności wymagają aby przyznać powodowi zadośćuczynienie, jednakże przyznane przez sąd pierwszej instancji zadośćuczynienie w okolicznościach niniejszej sprawy uznać należy za rażąco niskie, dlatego też należało je podwyższyć do kwoty 10.000 zł. Kwoty tej w okolicznościach niniejszej sprawy nie sposób uznać za wygórowaną, zwłaszcza, że powód nie żądał odsetek. Zatem zaskarżony wyrok z mocy art. 386 § 4 kpc należało zmienić i kwotę 1500 zł podwyższyć do żądanej przez powoda kwoty 10.000 zł.

W związku ze zmianą wyroku należało także zmienić rozstrzygnięcie o kosztach procesu należnych powodowi. Z uwagi na fakt, iż ostatecznie żądanie powoda zostało oddalone jedynie co do przeproszenia Sąd Apelacyjny orzekając o kosztach procesu zastosował art. 100 zdanie drugie kpc i nałożył na pozwanego obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, zasądził więc od pozwanego na rzecz powoda zwrot kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi przez pełnomocnika z urzędu wraz z podatkiem VAT oraz zwrot udokumentowanych wydatków poniesionych przez tego pełnomocnika z mocy art. 98 § 3 kpc. Koszty zasądzono w myśl art. 122 kpc na rzecz strony wygrywającej .

O kosztach postępowania apelacyjnego również orzeczono na mocy art. 100 zdanie drugie kpc uznając, że powód uległ tylko co do nieznaczej części swego żądania, bowiem apelacji powoda nie uwzględniono jedynie w części dotyczącej przeproszenia, a w części dotyczącej kwoty 10.000 zł apelację tę uwzględniono, natomiast apelację pozwanego w całości oddalono. Zasądzono więc na rzecz powoda zgodnie z art. 122 kpc koszty pomocy prawnej udzielonej powodowi przez pełnomocnika z urzędu w postępowaniu apelacyjnym wraz z podatkiem VAT oraz udokumentowany zwrot wydatków należny mu z mocy art. 98 § 3 kpc.